

Ötlet: KURDI CSILLA

Ötletés ideje: 1979.

TART.: KOPPÁNTUŐLŐCI LAKODALMAS FOLKÓK

15 lap, 11 pte

FŐKÖRÖSI ÖTLET: KOPPÁNTUŐLŐCI

SAKÖTLET: XIX, A, 3

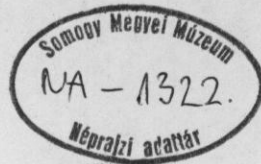
PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

HELYTÁRS

ÁTVEZETVE AZ EGYS. LTK. 4234-es TETŐLE ALÓL

4234

Kurdi Csilla:

Koppányvölgyi lakodalmas szokások

jelige: "Hegyen, völgyön
lakodalom"

Somogy megye jellegzetes néprajzi vidéke a Koppány patak völgye. Több község tartozik ide; úgy mint Kisbárapáti, Bonnya, Bonnyapuszta, Somogyacsa, Gerézdpusztá, Döröcske, Szorosad, Kára és Törökkoppány. Ezek a községek a Koppányvölgy somogyi részén helyezkednek el. A tolnai részen egészen a Koppánynak a Kaposba való torkolásáig folytatódik a Koppányvölgy.

Főleg népviseletében és népszokásaiban, szellemi néphagyományában gazdag ez a vidék. A viseletet jobbra már lekoptatta a "civilizáció", de a népszokások és a velük kapcsolatos hiedelemvilág még élénken élnek az idősebb nemzedék tudatában és jeles napok, valamint családi ünnepek alkalmából a gyakorlatban is megelevenednek a " régi szép idők " szokásai.

Ország-világ előtt ezek közül legismertebbek a Koppányvölgyi lakodalmi szokások. Ebben a kis pályamunkába én is kísérletet teszek a jelentős népszokás még meglévő emlékeinek felgyűjtésére, illetve bemutatására. Magam is Törökkoppányból származom. Szüleimnek és nagyszüleimnek számos rokona él a községben még, akik szívesen álltak rendelkezésemre, mondták el a lakodalommal kapcsolatos emlékeiket, élményeiket. Nagyon sajnálom, hogy időből csak négy adatközlő elbeszélésére tudok támaszkodni, de talán így is sikerrel jár próbálkozásom.

Adatközlőim voltak: Kurdi Györgyné / Rádi Erzsébet 59 éves /,
Rádi Ferenc / 67 éves /,
Rohonczi Gyula / 58 éves /,
Árvai Ferencné / Szabó Éva 62 éves /
Törökkoppányi lakosok.

Az öregek emlékezete szerint, már suttyó legény korban a szülők és a nagyszülők ki-ki nézték az unokának a megfelelő leányt illetve a lánynak a legényt, akik egymáshoz valók; de gyakrabban talán maguk a fiatalok választották ki, hogy kivel akarnak élni. A legény 17-20 év között volt, amikor először udvarolt. Régen a lányoknak korán kezdtek udvarolni. Volt, amikor 12 éves volt a lány -de általában 14-16 év között volt-, és már udvaroltak neki. Az udvarlást az ismerkedés előzte meg. Sok lehetőség nyílt arra, hogy egy lány megismerkedjék egy legénnyel. Vasárnap délutánonként mindig volt bál egy-egy háznál, ahova bárki elmehetett. Ez is alkalom volt az ismerkedésre. Ilyen volt még a lakodalom, a szüreti bál. A fonóházakban is sok ismeretség szövődött. Régen nem a tv és rádió mellett szórakoztak a fiatalok, hanem egy-egy lány meghívta a barátját hozzájuk kötni, varrni, fonni ezzel töltötték el az estét. No, nem csak így telt el egy ilyen este, mert a lányhoz legények is mentek. Ha megúnták a munkát, utána egy jót táncoltak. A kendernyomás és a kukoricafosztás sem csak munkából állt. Ezt is a lányok háznál rendezték meg. A munka elvégzése és az evés ivás után, muzsikaszó mellett ropták a táncot a fiatalok. Az ilyen ismerkedésekből nem mindig lett házasság. Ebben döntő szerepet játszottak a szülők. Két fiatal összekerülése - a szülők szemszögéből - a vagyontól és a felek magatartásától függött. Körülbelül azonos nagyságú földdel, vagy azonos számú állatokkal rendelkező szülők gyermekei házasodhattak össze. Ez azért nem volt olyan éles határ, mert, ha pl. a legény gazdagabb volt, mint akit megszeretett, a lány viszont nagyon takaros, rendes volt és a szülőknek kedvezni tudott, akkor nem volt semmi akadálya összekerülésüknek. Volt olyan eset is / ami a ritkább /, hogy a fiatalok a szülők beleegyezése nélkül házasodtak meg. Ilyenkor általában kitagadták őket, de később a kisunoka itt is meghozta a békességet. Olyan is előfordult, amikor a pár összekerülésében idegen segített. Főleg ez olyankor fordult elő, ha a vagyoni helyzetük között nagy különbség volt, vagy, ha egyik nem volt olyan szemrevaló, visszahúzó volt, de a másik meg bátor, talpraesett. Ilyen esetekben a " szörző asszonyok " rábeszéltek a szülőket az alkura.

A fiataloknak ez nem mindig tetszett, de szüleik meggyőzték őket azzal, hogy ehhez el kell menned, vagy ezt el kell vened, mert gyazdag és nem kell semmit dolgoznod. A "kommendálók" általában asszonyok voltak. Ezt a feladatot sem vállalta el mindenki, hanem olyan, aki talpraesett és elég nagy szájú, jóbeszédű volt. Az ilyen kommendálók nem követelhetek jutalmat az ajánlásukért, de azért legtöbb esetben kaptak valamit érte. Általában ruhafélét, "téhasznát" /tejföl, tej, vaj/, deha nagyon jó párt szerzett, akkor még borjút birkát is adtak neki.

1-3 éves udvárlás után történt meg az eljegyzés. Az eljegyzés előtt a legény kísérette a lányt, de a lány nem karolhatott bele. Eljegyzés /áldomás/ után, már mindenhova együtt mehettek; pl. a lakodalmakban is együtt jelentek meg. Ha a legény vidékről hozott magának lányt, akkor a lány szüleivel és rokonaival együtt elment a legényhez háztűz-nézőbe. A háztűz-nézés előtt a leány kíséretével elment kommendálójához. Odament a legény is. A lányt ott nagyon csinosan felöltöztették, majd a legény kísérte a házukhoz. A legényes háznál nagyon kedvesen fogadták a vendégeket, nagy evésivást rendeztek. Ezután a ház ura megmutatta, hogy mekkora földje, mennyi jószága van. A házukat is megnézték. Ha a vagyoni helyzet tetszett a lány kíséretének, akkor még ottmaradtak vacsorára is a legényéknél, de ellenkező esetben előbb hazamentek és később üzenték meg a legénynek, hogy nem adják hozzá a lányukat.

Eljegyzéskor beszéltek meg a lány hozományát. A szüleitől bútor, ruhaneműt, "ládabelit" és legfeljebb két hold földet kapott. Az eljegyzést az esküvő előtt két, három héttel tartották meg a lányos háznál. Nagyon sok helyen ez felért egy lakodalommal. Ide is hívtak zenekart. A vőfények a közeli rokonokból vagy a vőlegény barátaiból kerültek ki. Eljegyzés előtt a menyasszony vőfényei meghívták a lány hozzátartozóit, az összes rokonait és a vőlegény közeli rokonait. Lévágtak negyven-ötven db. tyúkot, de ez általában attól függött, hogy mennyi volt a létszám. Ezen kívül 2-3 db. disznót és egy borjút öltek le. Akik hivatalosak voltak az áldomásra, már előtte két nappal összehordták a vacsorához valókat.

Vittek egy-egy tyúkot, egy zacskó lisztet, 10-20 tojást; a gazdaasszonyok mákot, diót és 8-10 liter tejet. A készülődés az áldomásra két napig tartott, de ezalatt is a gazdaasszonyok és a csaposok fiataljai mulatoztak. Az eljegyzés napján a fiatalság / a csaposok szakácsnők / és a vőfények estefeled zeneszóval elmentek a vőlegényért és a közeli hozzátartozóiért. Onnan zeneszóval kísérték őket a lányos házhoz, ahol már terített asztal várta őket. Az evésivást a mulatozás kísérte reggelig.

A házasulandóknak be kellett jelenteni magukat a községházán és a plébánián. Régen u.i. az állami esküvőt az egyházi követte. A fiatalok háromszöri kihirdetése a templomban egyházi szokás volt. Nem volt szabad a fiataloknak házasságra lépni, ha valamilyen atyafiság, sógorság vagy komaság volt köztük.

A násznép összehívása legnagyobb részben a vőfények feladata volt. A szülők, a vőlegény és a menyasszony a közeli rokonokat hívták meg.

Vőfényköszöntő / a vendégek meghívása /

" Adjon az Uristen kegyelmes jónapot,
eljöttünk e házhoz, hogy meghívást hozzunk.
Xy lakodalma lesz e héten délután,
házuk népét tisztelettel várjuk ámí
Az egybekelés után multság és lakoma,
Kalánt vellát hozzanak, ha enni akarnak."

Először a házasulandók a négy násznaggyal-ezek a keresztapák voltak-együtt a községházára mentek/ A menyasszonyon ekkor nem a fehér ruha volt, hanem egy másik./ Hazafelé menet a vőlegény a násznagyjaival együtt hazament, a menyasszonyt pedig az ő keresztszülei kísérték haza. Míg a leány a menyasszonyi ruhájába öltözött-ez 5 alsószoknyából, egy felsőszoknyából, ilyen anyagú blúzából, hosszú fátyolból és mirtusz koszorúból állt-, addig a vőlegény és keresztapjai a násznépkel együtt a menyasszonyos házhoz mentek. A vőfények-esküvőkor már csak a vőlegénynek voltak vőfényei-kiköszöntötték a menyasszonyt.

"Szerencsés jó napot adjon az Uristen
Hála, hogy e napra felvirradtunk épen
Megjött már az óramidőn magzatjoknak,
Oltárhoz kell lépni, mint szép menyasszonynak.
E járatban jöttünk tehát e hajlékba,
Hogy elvezessük őt az Isten házába.
Kérjük azért szépen a kedves szülőket,
Eresszék az utra kedves szülöttjüket."

A köszöntő után a menyasszony elbúcsúzott szüleitől, rokonaitól és elmentek mindnyájan a templomba. Esküvő után visszakisérték a menyasszonyt a szülői házhoz, a vőfények pedig ezt a köszöntőt mondták:

"Legyen az Istennek dicsőség az égbe,
Szerencsével járánk nagy dolgunkban végbe.
Legyen az Uristen vezérünk mindenben,
Ami még hátra van, várjuk végét szépen.
Váljék az új párnak szent eskütétele,
Lelkeiknek örök java és üdvére.
Az Isten áldása szálljon a fejükre,
Valamint az őket nemző jó szülőkre."

A vőlegény visszament a vendégekkel az ő házukhoz, ahol megebédtek, utána kb 4 óráig mulatoztak, táncoltak. Ez volt a sirató. Ezalatt a vőlegény és násznagyjai elmentek a menyasszonyos házhoz megegyezni a menyasszony násznagyjaival. Megírták az u.n. móringlevelet, melyet 1948-as évben állítottak ki és az alábbiakban ismertettek./

Móringlevél

Mely egyrésztől Buzsáki István törökkoppányi lakós mint a vőlegény atyja, másrésztől *Ilona* nagykónyi lakós között kötött, a következő megállapodás szerint:

1./ Buzsáki István törökkoppányi lakós fia Buzsáki Ferenc halála esetén az őt megillető törvényes örökségből 2400 Ft-ot mezőgazdasági ingatlant *Ilona* leendő nejének a hasznélvezeti jog az örökhagyók részére való fenttartásával juttat, ez a juttatás azonban az esetben érvényes, amennyiben Buzsáki Ferenc magtalanul elhalálozna.

Móringlevél 2./.....*Thandi Thona*.....nagykőnyi lakos magtalanul való elhalálozása esetén Buzsáki Ferenc férjének egy kilenc darabból álló katona-ágyat és egy üres szekrényt adni tartzik.

Megállapodó felek kijelentik, hogy ezen megállapodás minden pontját megértették és magukra nézve kötelezőnek elismerik. Ezen megállapodás két példányban készült, és érvényességét a szerződő felek aláírásukkal hitelesítik.

Nagykőnyi...1948 november 22.

Tanuk

Megállapodott felek:

Buzsáki István
Buzsáki Titóvárné
n. Varga Rózi.

A móringlevélbeni megállapodás után a menyasszony násznagyjaitól megvették az u.n.kéri zászlót és a címert. Ezeket előző nap a nyoszoló lányok díszítették. A címer egy hatalmas csokor rozmaringból állt, amelynek minden egyes szálán színes szalagok voltak. A megegyezés után a vőlegény és kísérete nótaszóval ment haza a menetért, onnan az egész vendégsereggel együtt a menyasszonyért mentek.

Az első vőfény állította össze a menetet. Elől mentek a násznagyok, ezek között a nyoszolóasszony-a menyasszony öltöztetésénél segített-utána a vőfények, mellettük a koszorúslányok, majd a többi "főöltöző".

Ha a menyasszony vidéki volt, nyáron lovaskocsival, télen pedig szánkóval hozták. Ezek a kocsik ill. szánok nagyon felváltak díszítve, sallangokkal, színes szalagokkal. A lovakat is ilyenekkel díszítették, továbbá színes papírvirágokat tettek a lószerszámra.

A kocsinülőknél mindegyiknél volt egy üveg bor, ezen egy pereckalács. Lehetett Mőség, vagy fagy, de vidámságát senki nem vesztette el.

A jókedv, a vidámság vonatkozott a faluhelyi lakodalmakra is, amikor nem lovaskocsival, hanem gyalog mentek a menyasszonyért. Általában trombitás zenekart hívtak./"rezes banda"/ Leghíresebb rezesek a környéken a lópafői és a szakcsi zenészek voltak. Általában ezeket a nótákat játszották és énekelték:

- " Rétest ettem igazán csakugyan megégettem a számat
Más öleli igazán csakugyan az én kedves babámat.
Más öleli más csókolja, más is ül az ölébe,
Más kacsingat igazán csakugyan, a világos kék szemébe.
- Kis menyecske, igazán csakugyan panaszt tett a birónak.
Hogy az ura igazán, csakugyan mást szeret a faluba.
Édes, kedves kis menyecském azt füttyüli a rigó,
Szerelemből igazán, csakugyan nem parancsolja biró."
- "A koppányi mester kiskapujába,
Megakadt a szoknyám a rózsafába.
Vad rózsafa, ereszd el a hacacárés szoknyámat,
Megakarom ölelni a babámat.
- A koppányi mester kiskapujába,
megakadt a gatyám a rózsafába.
Vadrózsafa, ereszd el a hacacárés gatyámat
Megakarom ölelni a babámat."
- "Már Koppányban nincs több kislány // csak kettő://
Az egyiket elszerette a jegyző //:a jegyző://
A másik meg a kapuba neveti, hihhi
Hogy őt meg a segédjegyző/szereti:// "
- "Csillagos magos ég, ha beborult, kiderült
Arra megy a kisangyalom kikerül
Kerülhetsz már kisangyalom örökre
Szerelmeddel megvagyok ölégedve. "

" A koppányi hirres utca, Erre gyere ne menj arra
Cimbalommal van kirakva Jobb ut van erre mint arra
Ha én egyszer végig megyek rajta Erre gyere szivemnek a párja
Nótát var a csizmám sarka Adj egy csókot utoljára

Én már csókot nem adhatok
Nem a te szeretőd vagyok
Páros csókot csak annak adhatok
Kinek a babája vagyok "

" Aranyos Mariskám mikor hozzád jártam
Ablakid alatt de sokszor megálltam.
Kérd ezd meg a muskátli virágot
Hány számos éjszakát töltöttem el Nálad. "

" Az Ő térde kalácsa
Olyan mint a pogácsa
Aki aztat meglátja, meglátja sejt meglátja
A pogácsát meg kívánja "

" Elment a Lidi néni a vásárra tyuhajja
Batyut kötött a hátára tyuhajja
Batyujába széna szalma
Ugy ment a Lidi néni a vásárra tyuhajja. "

" Lent a Nagyalföldön a Hortobágyon.
Megakadt a szemem egy barna lányon.
Hullámzott a göndör haja a sötétbe,
Mikor bele néztem a szemébe.

- El is megyek hozzá, meg is kérem,
Legyen az én kedves feleségen.
Boldogságom tudom nála megtalálom,
Lenn a Nagyalföldön a Hortobágyon. "

" Eluszott a pengőm mint a buborék
Szeretnek a lányok meg a menyecskék
Te meg cigány huzzad van pénz nebusulj,
Mert az ilyen lump ember a pokolban is ur

Ref. Lump vagyok rózsám az is maradok,
Ki se józanodok, már is berugok.

- Kávházi órán áll a mutató
A koppányi tanyám viszi a vonó,
Vigye el a vonó, amennyit akar,
Csak annyi maradjon babám ami betakar

Ref. Lump vagyok..... "

" Réten réten sej a kiskoppányi réten
Elvesztettem a zsebbe való késem
Késem után a karika gyűrűmet,
Azt sajnálom nem a régi szeretőmet.

- Menj el menj el, ha utnak indultál
Ha engemet megszorítottál
Írd fel a nevemet a pénteled elejére,
Ha felhajtod akkor jussak majd eszedba. "

A menyasszonyos háznál a vőfények ismét elbúcsúztatták
a családjától a menyasszonyt./A szülei a lakodalom első napján
nem voltak jelen./Menyasszony búcsúztató:

"Bucsuzásom kezdem,csendességet kérek,a jelen levőktől
engedelmet kérek.Be nagy szomorúság nyomja el szívem,
mert nem tudom utam merre vezet,Szívem bánatában majd
meghasad,mert jó szüleim titeket ittenhagylak.

Elfogódik szívem,ha rá gondolok,hogy én tőletek távozik.

Kedves Édesanyám most tőled bucsuzom,mielőtt indulnánk,
könnyes szemmel kebledre borulok.Bármerre vet a sors,avagy
itt maraszt,mindig az én áldott Édesanyám maradsz.

Kedves Édesapám,most tehozzád szólok,atyai jószágodért
köszönetet mondok.Köszönöm a felnevelést,a sok verejtékes
munkát,melyet mindig a családért hoztál.Áldjon meg az Isten
mindezekért téged,fényes menyországba vezérelje lelked.

Szeretett drága jó testvérem, a szívemben nagy fájdalmat érzek, hogy itt kell hagynom téged.

Kedves nagyszüleim tőletek is bucsuzom, fogadjátok bucsuköszönésemet. Kérem a jó Istent áldjon meg titeket.

Jó leány pajtások, kik körülöttem álltok, szép koszorutokból most én kiválok. Istentől néktek minden jót kívánok.

Kedves jó szomszédok, rokonok barátok, bucsuzom tőletek, az Ég legyen veletek. Most pedig induljunk a Szentháromság neviben, e hosszú utamon vezéreljen Isten."

A menyasszonnyal együtt a násznép elment a vőlegényes házhoz. Itt a menyasszony elé letettek egy pohár vizet ha ezt felrúgja, akkor friss lesz, soha nem lesz a vödör üres. Majd kenyeret tettek az ölébe, hogy tudjon kenyeret sütni. Utána kisgyereket tettek a karjára, hogy szeresse a gyerekeket.

A lakodalmi vacsorára való készülődés már 2-3 nappal előtte történt, de a rokonság az apróbb dolgokat, mint pl. a levestésztá meggyúrását, hagyma, dió megtisztítását egy héttel előtte csinálta, hogy nem maradjon minden egy időre. A helybeliektől, akik hivatalosak voltak a lakodalomba, már előtte két nappal edényeket szedtek. Ezeket sorra felírták, hogy ki adta és meg is jelölték őket, hogy a végén ki-ki a sajátját kapja vissza. Mindenkinek kellett magával vinni evőeszközt, csak a vidékieknek nem. Jó időben sátorban, rossz időben pedig a kiürített szobákban terítették. Ugyanazokat az ételeket készítették mint eljegyzéskor, csak jóval többet. Ide is, mint az eljegyzésnél, akik hivatalosak voltak, már az előtte levő napokban hozták össze a vacsorához valókat. A szőlőhegyben termett szőlő levét tették az asztalokra. Lassan-lassan mindenki elfoglalta helyét az asztaloknál a következőképpen:

A falnál, belül az asztal középtáján, a főhelyen, a menyasszony ült a vőlegénnyel. A vőlegény mellett ültek a násznagyok, a menyasszony mellett a nyoszolóasszony, majd a nyoszoló lányok. Velük szemben a menyasszony hozzátartozói, akik elkísérték. A fiú szülei nem ültek az asztalnál, mert ők fogadták a vendégeket.

Amikor már minden hivatalos személy megérkezett, csak akkor kezdték el a vacsorát. Egyik vőfény a levest hozta ezzel a köszöntővel:

" Itt a forró leves, az étkek alapja,
Vigyázzon szájára aki ezt bekapja !
Jó ételnek látszik, nem lehet rossz fajta
Lássunk tehát hozzá és fogjunk ki rajta !"

Amikor megették a levest, baromfi ill. borjú pörkölt következett rizzsel:

" Itt a finom pörkölt, melyet adott jó hus,
Szive tehát senkinek nelégyen ma bus.
Nosza muzsikuskok szóljon hát a ritmus,
Ezzel dicséressék az Urjézus Krisztus."

Utána a sülték következtek / sertés ill. baromfi húsból / salátával:

" Itt hozok sülteket, számtalan sok félet,
Ezért köszörülje meg mindenki a kését,
Hogy el ne csorbítsa a tányérja szélét.
Huzza meg a cigány rekedt hegedűjét ! "

Majd a rétesek, torták, sütemények különböző változati következtek.

" Itt, a rétes kerek, öreganyám ne kergess !"
Nemegyszer ízetlen tréfákkal, rigmusokkal szórakoztatták a vendégeket. pl. a torta beköszöntésénél:

" Itt a finom torta, a menyasszony az ól hátamögött tojta."

Vacsora után kiköszöntötték a menyasszonyt az asztaltól, a következőképpen: Egyik vőfény 3 szál gyertyát tartott a kezében. Először csak az egyiket gyújtotta meg. Ezt énekelte kíséretével:

"Muzsikaszó hangosan, lábomra komótosan
Kérem alázatosan, kérem násznagy urakat,
Kerítsék ki karomra, nyoszolóasszonyunkat."

Ezután az asztalon keresztül kiugrott a nyoszolóasszony, egyik vőfény elkapta, és ténceba vitte. Utána kitáncoltatták az ajtóig. Ezután a 2. gyertyát gyújtották meg, és énekeltek:

//: "Muzsikaszó hangosan, lábomra komótosan
kérem alázatosan, kérem násznagy urakat,
Kerítsék ki karomra, nyoszolyóleányainkat. // 2X

A nyoszolyóleányok is kiugrottak az asztal fölött, és őket is kitáncoltatták. Majd a 3. szál gyertyát gyújtják meg.

//: "Muzsikaszó hangosan, lábomra komótosan,
Kérem alázatosan, kérem násznagy urakat,
Kerítsék ki karomra, a miwx menyasszonyunkat" :// 2 X

3.-ra "Muzsikaszó hangosan, lábomra komótosan,
Kérem alázatosan, kérem násznagy urakat,
Kerítsék ki karomra, ami menyasszonyunkat ,
Menyasszonyasszonyunkat."

A menyasszony is kiugrott az asztal fölött, és őt is kitáncoltatták. Az ajtóban fölhajtották a felsőszoknyáját a fejére, így vezették átöltözni menyecskének. A menyasszony után a vőlegény is kiugrott az asztaltól. A nyoszolóasszony öltöztette fel az újmenyecskét. A ruhája cifra volt, a fátyol helyett pillét tettek fel a konxyára. Amikor készen volt, egy fehér, himzett csapos kötényt akasztott a férje nyakába, és megcsókolta. Ezután egyik vőfény bekísérte a tereembe, és beköszöntötte az új menyecskét:

"Ime itt áll előttünk az ékes menyasszony,
Hogy menyecske fejjel először mulasson,
És a táncpénzből majd új cipőt varrasson.
Táncoljon hát vele mindenki egy kurtát,
De vigyázzanak! ne tiporják a cipője orrát,
Gondoljanak arra, hogy drágáért varrták!
Tömjék meg aztán forinttal a markát!
Az új ember kezében van egy üres tányér,
Én kezdem a táncot, a többi még ráér!
Nyuljanak a zsebbe tizesért, huszasért,
Húzd rá cigány, húzzad az új házaspárért!"

Az új ember egy tányért és egy égő gyertyát tart. A menyecske egyik hozzátartozója egy üres vékát fogott, amibe a ruhanyomó-selyemkendőt, inganyagot-, vagy egyéb ajándékot tették. Aki pénzt adott, az az új ember tányérjába tette. Ha már mindenki táncolt az új menyecskével, az új ember elfújta a gyertyát, a pénzt elrakta és a tányért földhöz vágta. Ezután ezt mondta: "Enyém az új menyecske!" Ekkor elkapta és egy rövidet táncoltak.

A mulatozás még másnap sem fejeződött be. Aki korán hazament, azt megláncolva vitték vissza a lakodalomba. A második estén már csak a közeli rokonok vettek részt és ide már az új asszony szülei is eljöttek. Volt olyan lakodalom, ahol még a harmadik napon is mulatoztak. A lakodalom lebonyolítása után adták oda a szülők leányuknak a staférungot, ládabélit. A ládában volt 12 db törölköző, 12 db konyharuha, 12 db lepedő és 8-10 abrosz. Ezenkívül adták még 2 db párnát, 1 db dunnát. A staférungot már akkor kezdték készíteni, amikor még a gyermekük kislány volt. Később ő is bekapcsolódott a munkába. A fiataloknak nem volt semmi szavuk a szülői háznál. Mindenben a szülők parancsoltak, ők rendelkeztek minden felett. Még a fiatalok keresetét is oda kellett adni a ház urának. Ha valahova a fiatal pár el akart menni, mindig meg kellett kérdezni a szülőket, hogy elmehetnek-e? Nagyon kellett alkalmazkodni az új menyecskének az apósához és az anyósághoz.

Esküvő - a templom előtt.

A násznépből a nyoszolyólányok, a két
násznagy és a vőfények.

A násznap egy csoportja

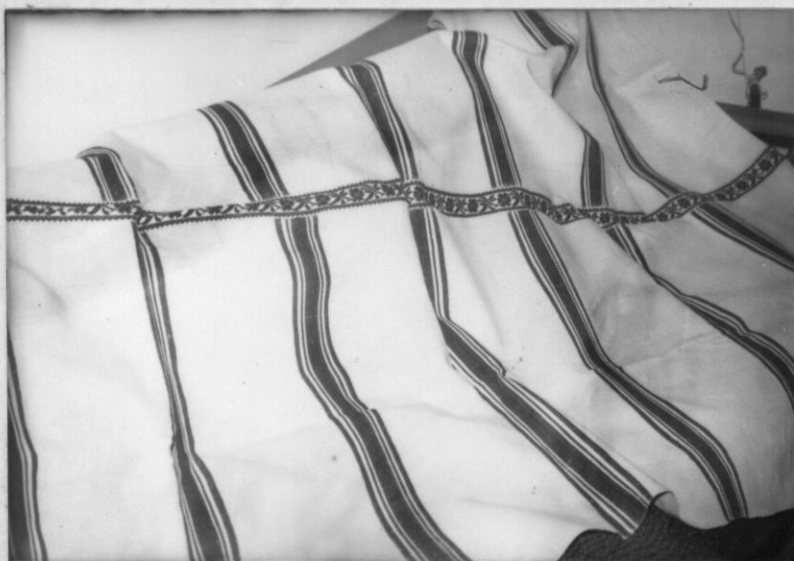
Szakácsnők ünneplőben

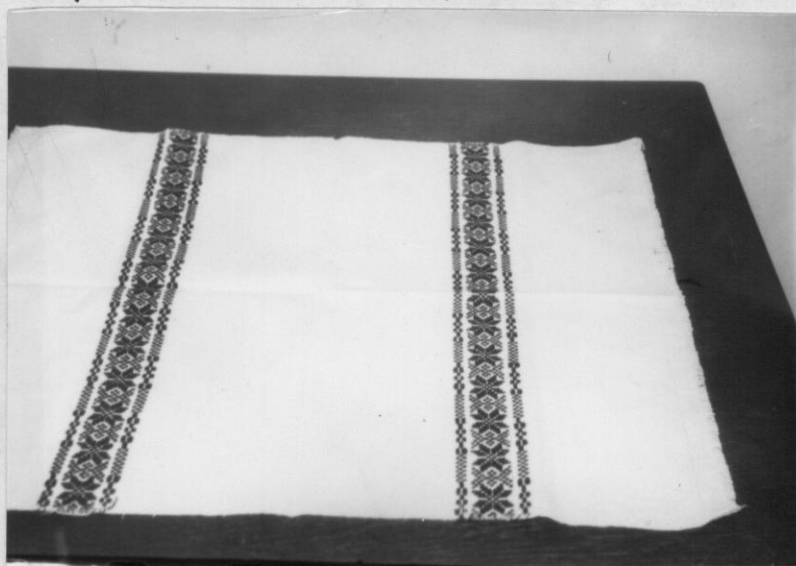
Fiatal pár

Sima himes abrosz

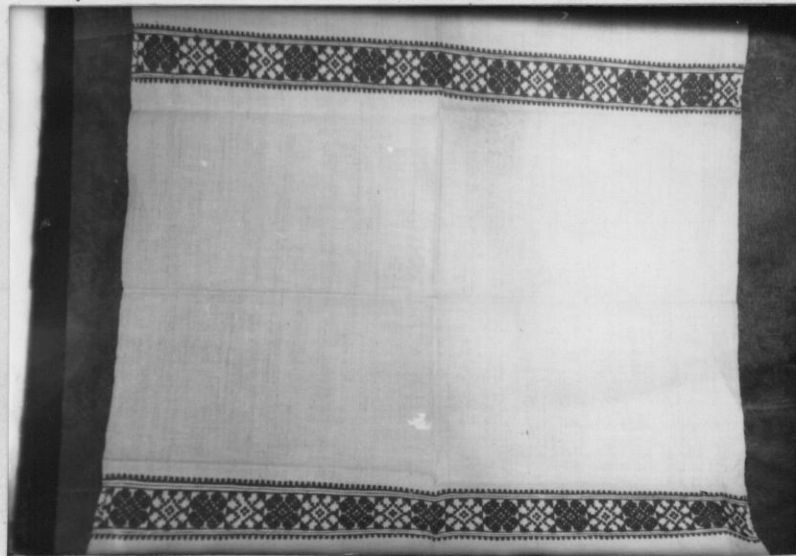
Duplaveréses konyharuha

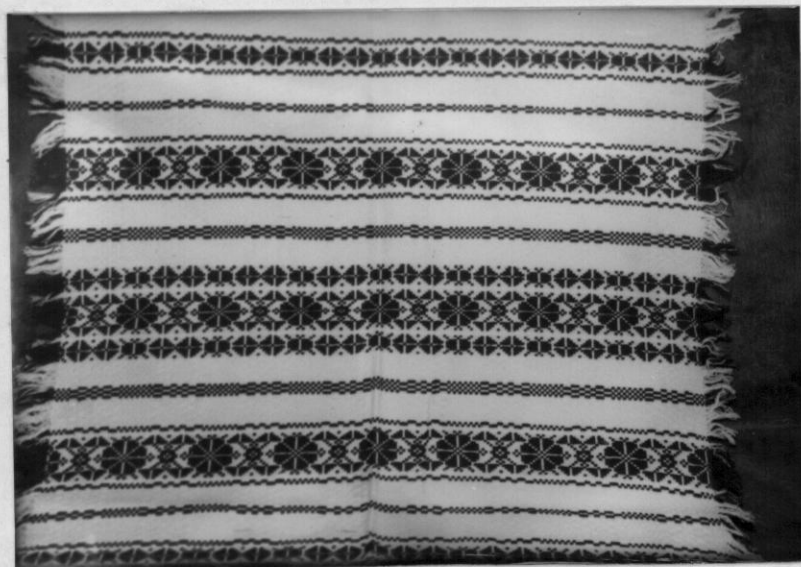

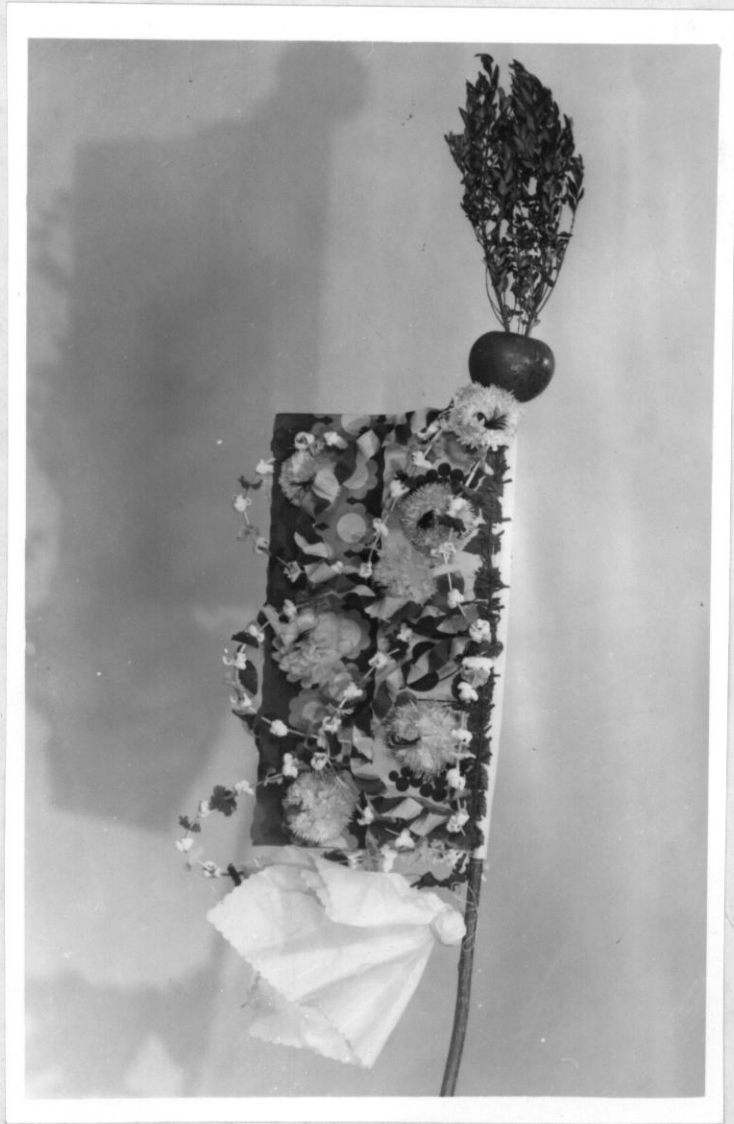
Sima hímes abrosz

Duplaveréses konyharuha

Duplavereses vékaruha

A násznagyi címer leírása

Egy méter hosszú kb. két centiméter vastag egyenes botot kell vágni és azt háncsától megtisztítani. Diszes, illetve színes kredencpapírt kell ráragasztani egy 40x60-as kartonlapra, és az így nyert lapot rávarrják, vagy ráragasztják a megtisztított botra.

Ezután ép /töretlen / szalmaszálat apró, kb. 3 centiméteres darabokra vagdalnak, és úgy fűzik fel hosszú, jó erős házi fonálra, hogy minden egyes szalmaszál-darabka után a fonalat átfűzik egy patogatott kukoricán; közben-közben a fonálra fűznek egy-egy színes papírból vagy fehér papírból készített szegfűt is. A szegfűbe egy-egy olyan tollat fűznek /nem fedő tollat/, amelynek színe elüt a papírszegfű színétől, hogy jobban lásson. Az így nyert kb. egy méter hosszú fűzést a képen látható formában a kartonlapra erősítik. A násznagyi címer alsó végéhez egy papírszalvétába csomagolt diót erősítenek úgy, hogy a szalvéta szárnyai szépen láthatók legyenek. A címer végére szép piros almát erősítenek, amelybe rendszerint rozmarin-gőt szurnak. Ha nincs rozmarin, akkor egyéb örökzöld dísznövény is megteszi.

4234